

BG

BG

BG

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 29.6.2009
C(2009) 4728 окончателен

ПРЕПОРЪКА НА КОМИСИЯТА

29.6.2009

относно мерки за подобряване на функционирането на единния пазар

ПРЕПОРЪКА НА КОМИСИЯТА

29.6.2009

относно мерки за подобряване на функционирането на единния пазар

(текст от значение за ЕИП)

КОМИСИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 211 от него,

като има предвид че:

- 1) Наличието на добре функциониращ единен пазар е от ключово значение за създаването на трудова заетост и икономически растеж, както и за осигуряването на икономическа стабилност. Колкото по-ефективен е единният пазар, толкова повече той ще подобри икономическата конюнктура, насърчавайки по този начин фирмите да инвестират и да създават работни места, и в толкова по-голяма степен той ще доведе до увеличаване на доверието на потребителите и на търсенето. Поради това добре функциониращият единен пазар е от ключово значение за улесняване на възстановяването на европейската икономика в контекста на икономическа рецесия.
- 2) От ключово значение за доброто функциониране на единния пазар са правилното транспониране, прилагането, осигуряването на спазването, наблюдението на изпълнението и хармонизирането в достатъчна степен на правилата на Общността, имащи отношение към функционирането на единния пазар (наричани по-долу „правилата на единния пазар“).
- 3) При направените допитване до обществеността и анализ за подготовката на съобщението на Комисията „Единен пазар за Европа през 21^{-ви} век“ (наричано по-долу „преглед на единния пазар“)¹ бяха открити редица слабости, които показват, че единният пазар все още не функционира толкова ефективно, колкото би трябвало. В много области и сектори все още е необходима допълнителна работа. Гражданите и предприятията често не са в състояние да се възползват от многото възможности, произтичащи от единния пазар, тъй като правилата не се прилагат и тяхното изпълнение не се осигурява в достатъчна степен.
- 4) Поради това при прегледа на единния пазар Комисията предложи пакет от конкретни мерки, за да се гарантира, че гражданите и предприятията ще

¹ COM(2007) 724 от 20.11.2007 г.

продължават да се ползват от икономическите предимства, произтичащи от единния пазар².

- 5) Предприетите от държавите-членки мерки и тези по инициатива на Общността следва да се допълват взаимно. Координираният подход на сътрудничество, при партньорство между Комисията и държавите-членки, с обща цел подобряване на транспонирането, прилагането и осигуряването на изпълнението на правилата на единния пазар е от решаващо значение за осигуряването на доброто функциониране на единния пазар. Подходът на партньорство в контекста на настоящата препоръка надхвърля вече установеното сътрудничество в редица области на политиките на единния пазар. Той изисква установяването и поддържането на тясно сътрудничество в рамките на държавите-членки, помежду им, както и между тях и Комисията, във всички области, които имат отношение към единния пазар. Той предполага също така, че държавите-членки ще поемат съвместно отговорност в тази връзка, а следователно и по-активна роля при управлението на единния пазар.
- 6) При прегледа на единния пазар и по-специално при последвалите обсъждания с държавите-членки бяха открити някои области с решаващо значение за постигането на добре функциониращ единен пазар, а именно: осигуряване на координирането на въпросите, свързани с единния пазар; подобряване на сътрудничеството в рамките на държавите-членки, помежду им и между тях и Комисията; подобряване на транспонирането на правилата на единния пазар; наблюдение на пазарите и секторите с цел да се установят евентуални нарушения на доброто функциониране на пазарите; подобряване на прилагането на правилата на единния пазар; засилване на осигуряването на спазването на правилата на единния пазар и улесняване на разрешаването на проблемите; насърчаване на редовните оценки на националните законодателства и информиране на гражданите и предприятията относно техните права, произтичащи от единния пазар.
- 7) Настоящата препоръка се основава до голяма степен на вече въведени в някои държави-членки решения, които са доказали, че работят на практика в съответните държави-членки. Всяка държава-членка следва да избере практиките, които са най-подходящи за осигуряване на прилагането на настоящата препоръка, като се има предвид това, което би било най-ефективно в контекста на тази държава-членка, тъй като процедури и практики, които са ефективни в една държава, могат да не са толкова ефективни в друга.
- 8) Изследването показва, че държавите-членки трябва да подобрят вътрешната координация по въпросите, свързани с вътрешния пазар, тъй като в момента компетенциите са разпределени между различни национални органи³. Тъй като прилагането на правилата на единния пазар може да е свързано с голямо многообразие от национални, регионални и местни органи във всяка държава-членка, трябва да се засили ефективното сътрудничество между тях. За тази

² За периода 1992—2006 г. БВП на Общността нарасна с 2,15 % и бяха създадени 2,75 милиона допълнителни работни места, а за периода между 1995 г. и 2005 г. вътреобщностната търговия нарасна с 30 %. SEC(2007) 1521 от 20.11.2007 г.

³ Работен документ на службите на Комисията относно инструменти за модернизиране на политиката в областта на единния пазар, SEC(2007) 1518 от 20.11.2007 г.

цел държавите-членки следва да осигурят и да засилят координиращата функция по свързаните с единния пазар въпроси в рамките на националните си администрации, като тази функция може да варира в зависимост от специфичните национални административни структури и традиции. Органите, отговарящи за нея, следва да носят цялостна отговорност за планирането, надзора и оценката на прилагането на настоящата препоръка.

- 9) Тясното трансгранично сътрудничество между органите на държавите-членки, които са компетентни по въпросите, свързани с единния пазар, позволява изграждането на взаимно доверие и е от жизнено значение за правилното прилагане на правилата на единния пазар. Държавите-членки следва да предприемат необходимите мерки за гарантиране на функционирането на установените от Комисията трансгранични мрежи и системи за електронна информация (като например Информационната система за вътрешния пазар (IMI), RAPEX⁴, RASFF⁵ или мрежата за сътрудничество в областта на защитата на потребителите) чрез въвеждане на подходящи процедури, включително чрез разпределението на ресурсите.
- 10) Индексите за резултатите от функционирането на вътрешния пазар сочат, че все още съществува необходимост да се подобряват своевременността и качеството на транспонирането на директивите за единния пазар. Докато препоръката на Комисията от 12 юли 2004 г. относно транспонирането в националното право на директивите, отнасящи се до вътрешния пазар,⁶ (наричана по-долу „препоръката на Комисията от 2004 г.“) като цяло се прилага и това води до значително подобряване на процента на транспониране, изпълнението на части от тази препоръка все още предстои да стане по-ефективно. В настоящата препоръка отново се припомня, че действията, посочени в препоръката на Комисията от 2004 г., на която продължават да се позовават осъществяващите транспонирането административни органи на държавите-членки, все още са необходими и те се развиват в още по-голяма степен. Настоящата препоръка се основава и на съобщенията на Комисията „Европа на резултатите – прилагане на правото на Общността“⁷ и „Преглед на процедурата Lamfalussy – засилване на сближаването на надзорните практики“⁸.
- 11) Наблюдението на пазара е необходимо, за да се установят секторите, в които пазарите не функционират правилно по отношение на потребителите и предприятията и политиките на единния пазар да се съсредоточат в тези области. Поради това то следва да стане неразделна част от визията за политиките на единния пазар и тяхното наблюдение (например чрез индекса за развитието на пазарите на дребно). Сътрудничеството между Комисията и органите на държавите-членки за наблюдение на пазара и за работата по събирането на данни ще допринесе за увеличаване на качеството на данните и анализите, използвани на национално и общностно равнище, и ще спомогне за изграждането на консенсус по въпросите, свързани с единния пазар.

⁴ Система за бърз обмен на информация за опасни нехранителни продукти.

⁵ Система за бърз обмен на информация за храни и фуражи.

⁶ ОВ L 98, 16.4.2005 г., стр. 47.

⁷ COM(2007) 502, 5.9.2007 г.

⁸ COM(2007) 727, 20.11.2007 г.

Държавите-членки се насърчават да участват в наблюдението на пазара, осъществявано от Комисията, и да осъществяват на национално равнище подобни инициативи, пригодени към специфичните национални нужди.

- 12) В различни национални изследвания се подчертава значението на обучението, което да подпомага длъжностните лица, включително съдии, на национално, регионално и местно равнище на администрацията при правилното транспониране, прилагане и осигуряване на спазването на правилата на единния пазар. В този контекст е важно да се гарантира, че тези правила и въздействието върху външната конкурентоспособност като цяло на Общността винаги се вземат предвид при изготвянето на националните законодателства. Значението на обучението се подчертава в още по-голяма степен в неотдавнашно проучване и резолюция на Европейския парламент относно ролята на националните съдии и в неговата резолюция от 2005 г. относно правото за защита на конкуренцията⁹, както и в неотдавнашна резолюция на Съвета¹⁰. На длъжностните лица следва да се предоставят и насоки относно правото на Общността като цяло и по-специално относно правилата на единния пазар.
- 13) За да се помогне на гражданите и предприятията да се възползват от гарантираните от Договора свободи, ключово значение имат ефективното осигуряване на спазването на правилата на единния пазар и подходящите мерки за разрешаване на проблемите, срещани от тях. Основавайки се на вече установеното сътрудничество в областта на разрешаването на проблеми, по-специално чрез SOLVIT¹¹, държавите-членки, с подкрепата на Комисията, следва да подобрят капацитета на механизмите за разрешаване на проблеми - в национални съдилища, или чрез извънсъдебни механизми, за да се осигури ефективно право на защита. Важно е да се разгледат обстоятелствата, които пораждат различните възникнали проблеми.
- 14) Редовното наблюдение и оценка на националното законодателство са важни, тъй като те позволяват проверка на ефективността на прилагането на практика на правилата на единния пазар и идентифицирането на разпоредби, които могат да не позволят на гражданите и предприятията да извлекат изцяло ползите от тези правила. Такива инициативи следва да се осъществяват по-систематично във всички държави-членки.
- 15) Неотдавнашни социологически проучвания „Евробарометър“¹² и искания, отправени към службите на Комисията за информация и разрешаване на проблеми, сочат, че е необходимо да се предоставя повече информация на гражданите и предприятията относно техните права във връзка с единния

⁹ Резолюция на Европейския парламент относно ролята на националните съдии в европейската съдебна система INI/2007/2027 от 9.7.2008 г.; Резолюция на Европейския парламент във връзка с доклад на Комисията относно политиката в областта на конкуренцията за 2004 година INI/2005/2209 от 20.3.2006 г.

¹⁰ Резолюция на Съвета и на представителите на правителствата на държавите-членки, заседаващи в рамките на Съвета, 14757 от 28 октомври 2008 г.

¹¹ Съобщение на Комисията „Ефективно разрешаване на проблеми във вътрешния пазар („SOLVIT“)“, COM(2001) 702 от 27.11.2001 г.

¹² http://ec.europa.eu/internal_market/strategy/index_en.htm#061204.

пазар, за да могат те да са в състояние по-добре да упражняват тези права на практика. Освен това следва да се даде възможност на гражданите и предприятията да получават подкрепа при упражняването на тези права. За тази цел държавите-членки с подкрепата на Комисията, и когато е подходящо в сътрудничество със заинтересованите страни, следва да осигурят предоставянето на практическа информация и консултации по въпроси, касаещи гражданите и предприятията, които искат да живеят, да се обучават, да работят, да създават дружества или да предоставят стоки или услуги в друга държава-членка.

- 16) В приложението към настоящата препоръка са изложени мерки, които държавите-членки могат да предприемат, за да изпълнят настоящата препоръка, и се предоставя списък от практики на някои държави-членки, въз основа на които са изготвени тези мерки. Счита се, че първоначално някои мерки могат да са свързани с разходи, но те следва да позволят осъществяването на икономии, например чрез опростяване на националните административни практики, и в дългосрочен план следва да доведат до по-добро функциониране на единния пазар и по този начин да донесат ползи за потребителите и предприятията.
- 17) Наблюдението на напредъка при изпълнението на настоящата препоръка следва да се осъществява в тясно сътрудничество между Комисията и държавите-членки, включително чрез основаващи се на еталони и показатели обсъждания в Консултативния комитет по въпросите на вътрешния пазар (ИМАС). С цел четири години след публикуването на настоящата препоръка в Официален вестник Комисията да може да направи оценка на резултатите от нейното изпълнение държавите-членки следва да представят на Комисията три години след публикуването на препоръката в Официален вестник доклади относно предприетите действия за нейното прилагане.

ПРЕПОРЪЧВА НА ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ:

- 1) Да осигурят и засилят координираща функция по въпросите, свързани с единния пазар, с която да се стимулира ефективната координация в рамките на органите, отговарящи за тези въпроси на национално, регионално и местно равнище и помежду им, и която да функционира като референтно звено за единния пазар в рамките на администрацията.
- 2) Да улесняват активното сътрудничество между административните органи, отговарящи за свързаните с единния пазар въпроси в различните държави-членки и в Комисията, чрез предоставянето на достатъчно ресурси.
- 3) Да предприемат всички необходими мерки за подобряване на транспонирането на директивите, имащи отношение към единния пазар.
- 4) Да подпомагат работата на Комисията по наблюдението на пазарите и събирането на данни в тази връзка като допринасят активно за осъществяването им на равнището на Общността и, ако е уместно, като разгледат възможността за подобни инициативи на национално равнище.

- 5) Да гарантират, че националните органи и длъжностните лица имат достатъчни познания в областта на Общностното право като цяло и по-специално в областта на правилата на единния пазар, които да им позволят ефективно да прилагат тези правила и когато е необходимо да ги вземат предвид при подготовката и въвеждането на ново национално законодателство.
- 6) Да улесняват и насърчават бързо и ефективно разрешаване на проблемите, които срещат гражданите и предприятията при упражняването на техните права, произтичащи от единния пазар, чрез – най-общо – предприемане на мерки за подобряване на правоприлагането на правилата на единния пазар и – по-специално – като гарантират че съдебните органи имат достатъчни познания в областта на Общностното право като цяло, включително в областта на правилата на единния пазар, и като оказват достатъчна подкрепа за механизмите за разрешаване на проблеми.
- 7) Да правят редовно прегледи и оценки на националното законодателство, за да се осигури пълно спазване на правилата на единния пазар, като заедно с това наблюдават всички освобождавания или дерогации, предвидени в действащата правна рамка за единния пазар.
- 8) Да подобрят предоставянето на практическа информация на гражданите и на предприятията по въпроси, свързани с единния пазар.
- 9) Да разгледат изложените в приложението мерки и практики и, като имат предвид националните си институционални традиции, да приемат тези практики, които ще доведат или може да се очаква да доведат до подобряване на функционирането на единния пазар и които ще са най-подходящи за прилагането на настоящата препоръка.
- 10) Да си сътрудничат с Комисията и с други държави-членки при наблюдението на прилагането на настоящата препоръка, да информират редовно Комисията за предприетите действия при нейното прилагане и да предоставят на Комисията заключителен доклад три години след публикуването на настоящата препоръка в Официален вестник.

Съставено в Брюксел, 29.6.2009

За Комисията
Charlie McCreevy
Член на Комисията

Заверено копие
За Генералния секретар,

Jordi AYET PUIGARNAU
Началник на Канцеларията

ПРИЛОЖЕНИЕ

МЕРКИ И ПРАКТИКИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА ФУНКЦИОНИРАНЕТО НА ЕДИННИЯ ПАЗАР

1. МЕРКИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ПО-ДОБРА КООРДИНАЦИЯ ПО ВЪПРОСИТЕ, СВЪРЗАНИ С ЕДИННИЯ ПАЗАР

Държавите-членки се приканват да предприемат следните мерки:

- а) да възложат на нов или на съществуващ орган в националните администрации отговорността за координацията на въпросите, свързани с единния пазар;
- б) да осигурят координация между националните министерства и агенции по въпросите, свързани с единния пазар;
- в) да осигурят координация между националните министерства и агенции, от една страна, и регионалните и местни органи, от друга, а също и между самите регионални органи и местни органи;
- г) да гарантират, че съответните национални министерства и агенции, както и другите институции, се съобразяват с правилата на единния пазар;
- д) да разгледат възможността за обединяване в рамките на само един орган на отговорностите за редица дейности, свързани с единния пазар, като вземат предвид организацията на националните администрации;
- е) да планират, наблюдават и оценяват прилагането на настоящата препоръка.

Съществуващи практики в някои държави-членки във връзка с предлаганите мерки	
Отговорност за координацията на въпросите, свързани с единния пазар	Някои правителствени органи вече са много близо до осъществяването на координираща функция за единния пазар. Те са в тясно сътрудничество с други органи по въпроси, свързани с единния пазар, осигуряват съответствието на националното право с правилата на единния пазар и отговарят за редица дейности във връзка с единния пазар;
Междуведомствено сътрудничество	Представители на съответните органи се събират в рамките на междуведомствени работни групи по въпроси, свързани с единния пазар;
Вертикална координация	- Съществуват специални мрежи, напр. в областта на обществените поръчки или на наблюдението на пазара, които представляват връзка между регионалните и местните органи. Тези мрежи разполагат с общи бази данни или интернет страници; - Регионалните и местните представители участват в работата на междуведомствените групи по теми, представляващи интерес за тях;
Политическа видимост	- Редовно се осъществяват обсъждания по политиките относно въпроси, свързани с единния пазар, например в подкомитети на националните министерски съвети; - Националните парламенти участват активно при анализа на въпросите, свързани с единния пазар, например като изготвят доклади или осъществяват проучвания по тези въпроси;

Защита	Правителствен орган осигурява съответствието на националното законодателство с правилата на единния пазар, <i>inter alia</i>, като прави преглед на проектите за национално законодателство;
Обединяване на дейностите във връзка с единния пазар	Някои държавни органи отговарят за редица дейности във връзка с единния пазар като SOLVIT, IMI, нотификации относно Директива 98/34/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹³ и Регламент 2679/98 на Съвета¹⁴, координиране на създаването на единни звена за контакт във връзка с Пакета за стоките.

2. МЕРКИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА СЪТРУДНИЧЕСТВОТО МЕЖДУ ДЪРЖАВИТЕ–ЧЛЕНКИ И КОМИСИЯТА

Държавите-членки се приканват да предприемат следните мерки:

- а) да предоставят постоянно: съответни езикови, IT и други обучения и да повишават осведомеността относно съществуващите мрежи и съответните правила за защита на данните, за да станат мрежите на Общността (като например Информационната система за вътрешния пазар (IMI), RAPEX, RASFF, мрежите за сътрудничество в областта на защитата на потребителите и други) напълно оперативни на национално равнище;
- б) да организират, например чрез съществуващите мрежи, обмен на длъжностни лица в националните администрации, отговарящи за въпросите, свързани с единния пазар;
- в) да гарантират, че активното сътрудничество между органите, отговарящи за въпросите, свързани с единния пазар, в различните държави-членки е част от националната административна култура;
- г) да предприемат организационни мерки, за да се гарантира, че държавите-членки са в състояние своевременно да отговарят на исканията на Комисията за информация относно прилагането на национално равнище на правилата на единния пазар и по-специално в контекста на пилотния проект на ЕС¹⁵ и на процедурите при нарушения.

Съществуващи практики в някои държави-членки във връзка с предлаганите мерки	
Сътрудничество между националните	Между Северните и Балтийските държави съществува тясно сътрудничество по отношение на наблюдението на пазара, прилагането на

¹³ Директива 98/34/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 юни 1998 г. относно определяне на процедура за предоставяне на информация в областта на техническите стандарти и регламенти (ОВ L 204, 21.7.1998 г., стр. 37.).

¹⁴ Регламент (ЕО) № 2679/98 на Съвета от 7 декември 1998 година относно функционирането на вътрешния пазар по отношение на свободното движение на стоки между държавите-членки, ОВ L 337, 12. 12. 98, стр. 8.

¹⁵ Началото на изпитателната фаза на „Пилотния проект на ЕС“, който има за цел да се постигнат по-бързи отговори на запитвания и жалби относно правилното тълкуване и прилагане на общностното право чрез по-неформални работни методи между Комисията и държавите-членки, е дадено през април 2008 г. с участието на 15 държави-членки.

органи	Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно услугите на вътрешния пазар¹⁶ и други въпроси, свързани с единния пазар; Сътрудничество съществува и между националните органи в областта на обществените поръчки (например чрез мрежата за обществени поръчки) и на наблюдението на пазара. Националните органи за наблюдение на пазара в областта на безопасността на (нехранителните) продукти за потребление са в тясно сътрудничество чрез мрежата PROSAFE, а системата ICSMS улеснява наблюдението на пазара на технически продукти;
Административен обмен	- Националните органи за защита на конкуренцията участват в обмен на национални длъжностни лица в контекста на Европейската мрежа за защита на конкуренцията; - Редица национални органи за наблюдение на пазара и органи, отговарящи за осигуряване на спазването на законите за защита на потребителите, участват в обмени на длъжностни лица в контекста на мрежата по безопасност на потребителите в рамките на Директива 2001/95/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹⁷ и Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета¹⁸.
Подпомагане на финансовите и човешките ресурси	Бяха определени отделни екипи, които да създадат Информационната мрежа за вътрешния пазар (IMI), като са им предоставени достатъчни човешки и финансови ресурси за развитието на IMI в техните държави-членки;
Обучение	Представители на националните органи обучават други членове на мрежата IMI на национално равнище, след като са преминали обучения на Комисията. Тази практика работи най-добре, когато ролята на обучител е включена в длъжностната характеристика на тези служители;

3. МЕРКИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА ТРАНСПОНИРАНЕТО НА ПРАВИЛАТА НА ЕДИННИЯ ПАЗАР

Държавите-членки се приканват да предприемат следните мерки:

- а) ефективно да подготвят предварително транспонирането, прилагането и осигуряването на спазването на директивите за единния пазар на национално равнище;
- б) да осигуряват тясно сътрудничество между всички длъжностни лица, които имат отношение, и да улесняват участието в преговорите по съответните директиви и на длъжностните лица, които отговарят за тяхното транспониране и прилагане на национално равнище;
- в) да подобряват сътрудничеството между националната администрация и националните, регионалните и делегираните парламенти, както и регионалните и местните органи, участващи в транспонирането, и да им предоставят, когато е необходимо, цялата относима информация във връзка с преговорите и процеса на транспониране;

¹⁶ ОВ L 376, 27.12.2006 г., стр. 36.

¹⁷ ОВ L 11, 15.1.2002 г., стр. 4.

¹⁸ ОВ L 364, 9.12.2004 г., стр. 1.

- г) да предоставят информация на заинтересованите страни по време на процеса на транспониране, когато е уместно, относно законодателни предложения за единния пазар, които могат да представляват интерес за гражданите и предприятията;
- д) да избягват добавянето на допълнителни разпоредби, които не са необходими за транспонирането на определена директива¹⁹;
- е) да улесняват диалога с Комисията относно транспонирането на директивите за единния пазар чрез използването на различни способи като таблици за съответствие, имащи за цел да се увеличат прозрачността и удобството при ползването на националното законодателство.

Съществуващи практики в някои държави-членки във връзка с предлаганите мерки	
Ранна подготовка	При предлагането на директива от страна на Комисията се изготвят национални оценки на въздействието. Те включват подробен анализ на въздействието за съответната държава-членка и потенциални последствия от транспонирането или прилагането. Те се актуализират по време на процеса на транспониране.
Непрекъснатост	Осигурява се тясно сътрудничество между длъжностните лица, участващи в преговорите, транспонирането и съблюдаването на спазването на директивите. Необходимостта от такава непрекъснатост се подчертава в националните насоки за транспониране;
Сътрудничество с парламенти	На националните парламенти се изпраща редовно информация на ранен етап по отношение на развитието на транспонирането на директивите на Общността, <i>inter alia</i>, чрез тримесечни индекси на транспонирането;
Сътрудничество с регионалните и местните органи	- Длъжностни лица от регионални или делегирани органи участват в работата на междудеомствените групи за координация на транспонирането; - Организирано са обучения и конференции за всички равнища на публичните администрации и за неправителствените организации;
Комуникация със заинтересованите страни	- Обществеността има достъп чрез интернет до опростена база данни за транспонирането. На интернет страниците на министерствата е достъпна информация за напредъка при транспонирането, а списък на директивите, които не са транспонирани навреме, се публикува в интернет. - Националните органи са задължени да предоставят насоки на гражданите относно новите закони, с които се осъществява транспонирането, поне 12 седмици преди тяхното влизане в сила;
Избягване на „ненужни допълнителни изисквания“	Въвеждат се специфични процедури за управление и контрол на риска от добавяне на подчертано ненужни мерки при транспонирането на директивите, като например определянето на държавен комитет, който да извършва систематичен контрол на националните проектозакони за осъществяване на транспонирането, с което се надхвърля изискването в директивите;
Таблици за съответствие	Използват се таблици за съответствие с цел информация и осъществяване на преглед;

¹⁹

Без да се засяга транспонирането на разпоредбите за определяне на минимални изисквания в директивите, произтичащи от споделени компетенции в съответствие с Договора за ЕО (по-специално член 137 от Договора за ЕО).

4. МЕРКИ ЗА ПО-ДОБРО НАБЛЮДЕНИЕ НА ПАЗАРИ И СЕКТОРИ С ЦЕЛ ДА СЕ УСТАНОВЯТ ЕВЕНТУАЛНИ НАРУШЕНИЯ НА ДОБРОТО ИМ ФУНКЦИОНИРАНЕ

Държавите-членки се приканват да предприемат следните мерки:

- а) да събират количествена и качествена информация относно наблюдаваните пазари и сектори, например чрез осъществяване на пазарни анализи от академичните среди, от консултанти или от заинтересовани страни или чрез данни, събрани от националните статистически служби и органи за обработка на жалби;
- б) да установят местни източници на информация и да улесняват ангажирането на местни заинтересовани страни в процеса на наблюдение на пазарите; например чрез организиране на местни консултации или срещи между Комисията и ключови местни заинтересовани страни;
- в) да участват в работата по наблюдението на специфични аспекти, например относно анализ на конкуренцията, регулаторни оценки или събиране на данни за измерване на функционирането на пазарите по отношение на потребителите (напр. чрез редовно събиране на средни цени на съпоставими продукти за потребление и услуги, класификация на жалби на потребители и разработване на подходящи индикатори за измерване на качеството на осигуряването на спазването на разпоредбите).

Съществуващи практики в някои държави-членки във връзка с предлаганите мерки	
Събиране на информация	Държавите-членки предоставят информация на Комисията относно наблюдаваните пазари или сектори (напр. в контекста на наблюдението на пазарите на търговия на дребно);
Специфични аспекти на наблюдението	Наблюдението се осъществява и от гледна точка на потребителите (напр. ежегодно се публикува индекс за положението на потребителите, чрез който 57 пазара се сравняват един спрямо друг, а неговата методика се следва в други държави-членки) или от гледна точка на конкуренцията (напр. наблюдение от гледна точка на конкуренцията на национален сектор на търговия на дребно);
Наблюдение на национално равнище	В тясно сътрудничество с Комисията се осъществява пилотен преглед, за да се види дали методиката на Комисията може да се използва на равнището на страната и да се предоставят насоки за допълнителни задълбочени анализи в държавите-членки.

5. МЕРКИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИЛАГАНЕТО НА ПРАВИЛАТА НА ЕДИННИЯ ПАЗАР

Държавите-членки се приканват да предприемат следните мерки по отношение на длъжностните лица, които отговарят за прилагането на правилата на единния пазар:

- а) да предоставят обучение по правото на Общността като цяло и по-специално относно правилата на единния пазар при постъпването на работа;
- б) да създадат непрекъснати програми за обучение „на работното място“ относно правото на Общността като цяло и по-специално относно правилата на единния пазар;

- в) да предоставят практически насоки и консултации относно правилата на единния пазар и тяхното прилагане.

Съществуващи практики в някои държави-членки във връзка с предлаганите мерки	
Обучение	Организира се задължително обучение по Общностно право за длъжностни лица, напр. общностното право е задължителна част от подготвителната фаза за достъп до кариера в публичната администрация; организират се задължителни семинари по въпроси, свързани с публичната администрация, включително въведение по въпроси във връзка с Общността;
Непрекъснато обучение „на работното място“	- Организира се обучение чрез интерактивни модули за обучение по въпроси, свързани с Общността и единния пазар; подготвят се редовни информационни бюлетини; в рамките на националните администрации се организират конференции или регулярни сесии за обучение; - Съществуват специфични програми за обучение в областта на вътрешния пазар;
Практически насоки и консултации	- Специфичен наръчник по вътрешния пазар подпомага подобряването на познанията и уменията на националните длъжностни лица; след приемането на Пакета за стоките са разработени и подробни насоки относно взаимното признаване; - Определено е бюро за справки, което разглежда запитвания на длъжностни лица във връзка с вътрешния пазар; - На интернет страниците на националните министерства се публикуват насоки за обяснение на начина, по който следва да разбира и тълкува определен правен акт, имащи за цел да се предостави специфична информация относно прилагането;
Образование и тестове относно общностното право и правилата на единния пазар	- Общностното право е задължителна част от образованието по право; - Длъжностните лица са задължени да преминат изпит, включващ общностното право и правилата на единния пазар, за да постъпят на работа в държавната администрация.

6. МЕРКИ ЗА ЗАСИЛВАНЕ НА ОСИГУРЯВАНЕТО НА СПАЗВАНЕТО НА ПРАВИЛАТА НА ЕДИННИЯ ПАЗАР И ЗА РАЗВИТИЕ НА МЕХАНИЗМИТЕ ЗА РАЗРЕШАВАНЕ НА ПРОБЛЕМИ

1) Извънсъдебни механизми за разрешаване на проблеми

Държавите-членки се приканват да предприемат следните мерки:

- да осигурят наличието на прозрачни, опростени и евтини процедури за алтернативно разрешаване на спорове, с които да разполагат гражданите и предприятията;
- да участват и активно да допринасят – особено чрез достатъчни ресурси – за функционирането и по-нататъшното развитие на механизмите за разрешаване на спорове на равнището на Общността, като SOLVIT и Пилотния проект на ЕС;
- да предоставят достатъчно информация на гражданите и предприятията – на интернет страници във връзка с единния пазар – относно съществуващите

механизми за разрешаване на проблеми на национално и на общностно равнище;

- г) да разглеждат причините, пораждащи проблемите, за които се налага да се използват механизми за разрешаване на проблеми.

2) Национални съдилища

Държавите-членки се приканват да предприемат следните мерки:

- а) да предоставят на съдиите начално обучение по правото на Общността като цяло и по-специално относно правилата на единния пазар при постъпването им на работа, както и програми за непрекъснато обучение „на работното място“, включително чрез Европейската мрежа за съдебно обучение²⁰, която организира и финансира обмен на съдии;
- б) да осигурят лесен достъп до пълна и актуализирана информация за общностното законодателство във връзка с единния пазар и за съдебната практика на Съда на Европейските общности, включително чрез бъдещия портал на Общността за електронно правосъдие²¹, който ще предоставя обслужване на „едно (електронно) гише“ за информация относно европейското правосъдие и достъп до европейските съдебни процедури;
- в) да насърчават националните съдилища и правораздавателни органи да събират и да предоставят достъп до информация относно важни национални съдебни решения в областта на единния пазар, по-специално национални съдебни решения за прилагане на преюдициални заключения на Съда на Европейските общности;

Съществуващи практики в някои държави-членки във връзка с предлаганите мерки		
Механизми алтернативно разрешаване спорове	за на	С цел да се достигне до решение по-бързо, по-ефективно и с по-малко средства функционира мрежа от малки съдилища по граждански дела, предназначени за малки спорове. Тя включва съдебно и извънсъдебно разрешаване на спорове;
Участие механизми Общността алтернативно разрешаване спорове	в на за на	При незадоволително сътрудничество от страна на компетентен национален орган, центровете SOLVIT запознават със случая по-високо равнище в рамките на администрацията като втора инстанция с цел да се намери решение;
Информация механизмите алтернативно разрешаване спорове	за за на	SOLVIT се насърчава чрез тясно сътрудничество с групи заинтересовани страни и като им се изпращат информационни фишове;
Обучение		Министерството на правосъдието организира специални курсове за

²⁰

<http://www.ejtn.net/www/en/html/index.htm>.

²¹

Началото на европейския портал за електронно правосъдие ще бъде поставено на 14 декември 2009 г.

	обучение на съдии, прилагащи правилата на единния пазар; • Задължителни програми за обучение по общностно право за съдиите-стажанти;
Лесен достъп до информация	• Специален отдел в националното министерство, специализирано в областта на правилата на единния пазар, подготвя обобщения на общностната съдебна практика, които да се използват от съдебните органи; • Обобщения на значимите съдебни решения се публикуват в правен бюлетин;
Споделяне на информацията относно важни национални съдебни решения във връзка с прилагането на правилата на единния пазар	• Националните съдилища са задължени да докладват относно важни съдебни решения във връзка с правото на Общността и решения за преюдициални заключения и те се публикуват в брошура.

7. МЕРКИ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕТО НА РЕДОВНИ ОЦЕНКИ НА НАЦИОНАЛНИТЕ ЗАКОНОДАТЕЛСТВА

Държавите-членки се приканват да предприемат следните мерки:

- а) да развият систематичен подход за наблюдение и оценка на националното законодателство за прилагане на правилата на единния пазар с цел установяване на евентуални несъответствия при прилагането му, включително чрез консултация със заинтересованите страни, обратна информация от съществуващите механизми за разрешаване на проблеми и т.н.;
- б) да направят преглед, когато е осъществимо, на съществуващите национални правила и административни практики с цел да се открият разпоредби, които могат да попречат на гражданите и предприятията да извлекат изцяло ползите от възможностите, предоставени от единния пазар; както и да адаптират националната регулаторна рамка, когато е необходимо;
- в) да предприемат организационни мерки, за да се осигури внимателно наблюдение на съдебната практика на Съда на Европейските общности и в този контекст редовно да се преценява дали националното законодателство и административните практики са съвместими с правилата на единния пазар.

Съществуващи практики в някои държави-членки във връзка с предлаганите мерки	
Оценка на изпълнението	• Разработват се доклади за ex-post оценки на въздействието и одити с цел да се наблюдава прилагането на директивите за единния пазар; • Развива се систематичен процес на консултации със заинтересованите страни, за да се обсъжда как (ако изобщо) се прилагат избрани пакети от взаимосвързани правила на единния пазар и тяхното отражение върху предприятията и гражданите;
Преглед на националните	• Осъществява се цялостен преглед на националното законодателство в областта на свободното движение на стоки и услуги.

правила и процедури

**Проверка на
отражението на
преюдициални
заключения**

- Националните органи систематично анализират дали следва да се измени националното законодателство след нови съдебни решения на Съда на Европейските общности.

8. МЕРКИ ЗА ПО-ДОБРО ИНФОРМИРАНЕ НА ГРАЖДАНИТЕ И ПРЕДПРИЯТИЯТА ЗА ТЕХНИТЕ ПРАВА, ПРОИЗТИЧАЩИ ОТ ЕДИННИЯ ПАЗАР

Държавите-членки се приканват да предприемат следните мерки:

- а) да насърчават и повишават осведомеността относно информационните услуги на Общността²² в рамките на националната администрация и във външен план на национално, регионално и местно равнище успоредно с работата на Комисията, по-специално относно услугите за подпомагане във връзка с единния пазар (SMAS);
- б) да осигурят увеличаване на координация между националните звена за контакт, отговарящи за информационните услуги на Общността;
- в) да предоставят практическа информация на други езици относно правата и задълженията, произтичащи от единния пазар, която да е лесно достъпна чрез интернет страница; както и да въведат ясни препратки между всички съответни национални и общностни портали с информация във връзка с единния пазар и по-специално чрез портала „Вашата Европа“;
- г) да организират информационни кампании и програми относно ползите и възможностите, произтичащи от единния пазар.

Съществуващи практики в някои държави-членки във връзка с предлаганите мерки

**Развитие на
информационните
услуги на
Общността**

- На най-силно засегнатите групи от заинтересовани страни се предоставя целенасочена информация чрез интернет, брошури, листовки, семинари и кампании за повишаване на осведомеността;

**Координиране на
информационните
услуги на
Общността на
национално
равнище**

- Координационна група обединява Europe Direct, мрежата „Enterprise Europe“, Eurojus, европейските потребителски центрове (ECC Net) и звената за контакт FIN-NET;

**Лесно достъпна
информация**

- Значителна по обем информация по въпроси, свързани с единния пазар, и консултации за чуждестранни граждани и предприятия, както и за местни граждани, които искат да отидат в чужбина, се предоставя чрез хоризонтални електронни административни портали, национални интернет страници, специализирани по въпросите на Общността, или на специфични интернет страници, които са насочени към предприятията и гражданите;
- Планира се създаването на национални ресурси за онлайн информация

²²

Като например, наред с останалите, Europe Direct, службата за ориентирание на гражданите, „Вашата Европа“, EURES, европейски потребителски центрове, мрежата „Enterprise Europe“.

**Информационни
кампании**

относно единния пазар. Те ще се спонсорираат от един държавен орган и ще се поддържат от всички останали заинтересовани органи;

- *Разработва се информационна кампания относно единния пазар, която ще включва предоставянето на публикувани материали, курсове за обучение и открити лекции за информиране на гражданите и предприятията относно възможностите, произтичащи от единния пазар.*